

מסורת הש"ס

(א) [לעיל ק. וש"נ], (ב) [נספח ל: וש"נ], (ג) [פי' הדד של צהמה ערוך], (ד) [פסחים ע: כריכות כב.], (ה) [נדה כז:], (ו) [עירובין מו:], (ז) [פסחים מ:], (ח) [שם מ:], (ט) [שם מ:], (י) [שם מ:], (יא) [שם מ:], (יב) [שם מ:], (יג) [שם מ:], (יד) [שם מ:], (טו) [שם מ:], (טז) [שם מ:], (יז) [שם מ:], (יח) [שם מ:], (יט) [שם מ:], (כ) [שם מ:].

הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה מכלל וכו' ממירין אותו בשניער בסוף ומשום (ב) ד"ה וממאי וכו' אלא שבסוף חזרה ופלטא:

מוסף רש"י

ותו לא מירי. אין לזון אחר דבר זה (סוכה יז) אין להשיב על כך (יבמות טז. וקדושין כא.) מן לילא לאקשוי מירי (ערוכות קט) אין להקשות על דבר זה (ע"ז כב. טו.) לילא לטעמי מירי (סנהדרין כט.) אין להקיש דבר זה (שם סו.).

רבינו גרשום

מכלל דר' יהודה סבר אפי' ניער מתחלה כו'. כלומר מדאמר ר' נראין דברי ר' יהודה בהא מכלל דר' יהודה מחמיר טפי ואפי' ניער כו' מכלל דרבנן סברי (א) אפי' ניער בסוף דפלט ואפי' כסה בסוף ולא ניער בתחלה דבלע ואפילו כיהה בסוף ולא כיהה בתחלה מותר כיון דלבסוף נסחט ממנו האיטור קסברי אפשר לסחטו מותר: רבי יהודה לטעמי מן במינו לא בטיל. כלומר לפי חתיכה עצמה נעשית נבלה ואוסרת כל החתיכות טעם כל החתיכות כולן אלא באותה חתיכה והיא אוסרת חתיכות אחרות ורבנן לטעמיהו דאמרי מן במינו בטיל לפי לא היא אסור עד שיתן טעם בחתיכות כולן: האי מאי אי אמרת בשלמא רבנן דהכא במין ומינו כו' יהודה סבירא להו ובאפשר לסחטו פליגי

כל הבשר פרק שמיני חולין

קמ"ו

עין משפט
נר מצוה

א מ"י פ"ע מהלכות מכללות אסורות ה' יב סמג לאוין קמא טו"ע מ"ד כ"י 5 סוף פ: ב מ"י פ"ו מהל' מ"א הלכה ו ועי' בהשגות וזמ"מ סמג לאוין קמא טו"ע מ"ד כ"י ע"ב פ: ב: ג מ"י ג"ג שם ה' ו: י:

רבינו גרשום (המשך)

היינו דאמר ר' נראין דברי ר' יהודה בהא. כלומר בשלא ניער בתחלה אלא לבסוף (כלומר) דבלע ופלט לבסוף נסחט ממנו האסור ואפי' ר' דלבסוף נסחט ממנו אסור דקסבר אפשר לסחטו אסור ודברי חכמים בשניער מתחלה ועד סוף דלא בלע ולפיכך צריך שיתן טעם החבל שפלט על החתיכה אחת בכל החתיכות ואם לא נתן טעם בכל החתיכות תאן אמרין חתיכה עצמה נעשית נבלה דלא היה להן פנאי לבלע איטורא אשר אלא אי אמרת אפשר לסחטו דברי הכל אסור כלומר דרבנן סבירא להו כו' יהודה דאפשר לסחטו דאסור רבנן מאן דבר שמיהו לענין אפשר לסחטו כיון דרבנן כו' יהודה סבירא להו לענין אפשר לסחטו דאסור (ג) דלא מירי במין ומינו אלא באפשר לסחטו יהודה נראין דברי ר' יהודה בשלא ניער מתחלה אלא לבסוף ולא נראין דברי ר' יהודה בשניער מתחלה ועד סוף דלא בליעה החתיכה ולא נעשית חתיכה של נבלה והיא רבנן דלא פליגי באפשר לסחטו אלא ודאי חכמים בהא: הבחל קורעו ומוציא את חבלו. כלומר לענין ביטול בפני עצמו:

(א) ל' אפי' ניער בסוף ולא מתחלה או כיהה בסוף ולא כיהה מתחלה אף דכבר נלע אפי' ניער בסוף דלכא נלע וכו'. (ב) נראה דל"ל ולא מירי אלא במין ומינו ולא באפשר לסחטו.

ופרכין מכלל דר' יהודה סבר כי ניער כו'. נמי אסירי מדקאמר רואה אני דברי ר' יהודה בשלא ניער בתחלה אבל איני רואה את מה שהוא אסור אף בשניער מכלל דאיהו אף בשניער אסור מדלא קמני אמר רבי לא אמר ר' יהודה אלא בשלא ניער: הא לא נלע. חתיכה

מכלל דר' יהודה סבר כי ניער מתחלה ועד סוף וכסה מתחלה ועד סוף אסור אמאי הא לא בלע כלל אימא לא ניער יפה יפה ולא כסה יפה יפה אמר מר ודברי חכמים בשניער וכסה מאי ניער ומאי כסה אילימא ניער בסוף ולא ניער בתחלה וכסה בסוף ולא כסה בתחלה האמת נראין דברי ר' יהודה בהא אלא ניער מתחלה ועד סוף וכסה מתחלה ועד סוף מכלל דרבנן סברי ניער בסוף ולא ניער בתחלה כסה בסוף ולא כסה בתחלה מותר אלמא קסברי אפשר לסוחטו מותר א"ל רב אחא מדיפתי לרבינא מומאי דבאפשר לסוחטו פליגי דלמא אפשר לסוחטו דברי הכל אסור והכא במין במינו קא מיפלגי ורבי יהודה לטעמיה (א) דאמר מין במינו לא בטיל ורבנן לטעמיהו דאמרי מין במינו בטיל האי מאי אי אמרת בשלמא דרבנן במין במינו הכא כרבי יהודה סבירא להו ובאפשר לסוחטו פליגי היינו דקאמר רבי נראין דברי רבי יהודה בהא ודברי חכמים בהא אלא אי אמרת אפשר לסוחטו דברי הכל אסור והכא במין במינו קמיפלגי האי נראין דברי ר' יהודה ואין נראין מבעי ליה: ותו לא מירי: **מתני'** ^אהבחל קורעו ומוציא את חלבו לא קרעו אינו עובר עליו ^בהחלב קורעו ומוציא את דמו ילא קרעו אינו עובר עליו: **גמ'** אבמר

נראין דברי ר' יהודה ואין נראין מבעיא ליה. תימה לימא דכ"ע מין צמינו לא צטיל וה"ק נראין דברי ר' יהודה לחכמים בשלא ניער בתחלה אלא בסוף שחכמים לא נחלקו עליו אלא כשניער מתחלה ועד סוף דכי האי גונא משני לעיל בצרכי קמא (דף יב.) גבי אבדו לו גדייו ומרגוליו

וצפרק המוכר את הספינה (ב"ב דף עט.) גבי צור ושוזן וצמחה דוכמין ויש לומר דלא קאמר אלא היכא דלא אפשר ליה למימר צענין אחרי: **הלכ' קורעו ומוציא את דמו לא קרעו אינו עובר עליו.** פירש צקונטרס צמס' כרימות (דף כג.) מוקי לה בלז עוף דאין צדמו כוית אבל צהמה חייב כרת אם לא קרעו לאחר צולע וחי אפשר לומר כן דצהדיא אמריין צקונטרס רבה (נמוסות דף כה.) דס שצטלו אינו עובר עליו אם אכלו והא דמוקי לה צפ' דס שטיטה (כרימות דף כג.) בלז עוף משום דכלל ענין קמני מתימין דאינו עובר עליו צין חי צין מצושל ומה שפירש צקונטרס דצבר הלז אינו נאסר שהלז חלק הוא ואינו צולע דהיינו צמין ר"ת דאין לנסמן שאני לז דשעי אומר ר"ת דאין לנסמן על זה לעשות מעשה דחייבה צעלמא הוא צפ' כי"ד לולין (פסחים דף עד:) דהוה צעי למיפשט מיניה דאמריין כצולעו כן פולטו מדקמני קורעו לאחר צשולו ודמי לז שאני לז דשעי אבל למאי דמסיק דצולעו כן פולטו תו לא אמרי' דשעי ולא צלע וקורעו חלו לא צשולו היינו לאחר ללייתו דשיין ציה צולעו כן פולטו שהדס נופל לחוץ אבל צקדרה אסור ולא אמריין דשעי ולא צלע:

אין את השאר אפילו הן אלק מפני שהן טעם צבולן דמין צמינו נמי צטיל ורבי הכי קאמר רואה אני את דברי רבי יהודה לאסור אף בשאר החתיכות בשלא ניער בתחלה וקבלה טעם האיסור ונעשית אסור אלא (א) צקוף וחזרה ופלטא באחיות ומין צמינו לא צטיל ואין אני רואה דברי בשניער בתחלה דהא לא נעשית איסור ולשמא לא ניער יפה לא חיישינן ורואה אני את דברי המתירין כשניער בתחלה כדפרישית דלא נעשית איסור ולשמא לא ניער לא חיישינן ואין אני רואה היתר אפילו באחרות בשלא ניער בתחלה אלא צקוף דנעשית איסור ואוסרת צקוף את חזרותיה צמשהו דמין צמינו לא צטיל: האי מאי אי אמרש צעלמא צמין צמינו. כולם מודים דלא צטיל ובחתיכה קמייתא שרו רבנן משום דאפשר לסוחטו מותר ועד שתתן דקמני אטיפה קאי: היינו. דשיין למימר נראין דברי חכמים המתירין בשניער בתחלה דלא צלעה: **אלא אי אמרת אפשר לסוחטו לרבנן נמי אסור.** והאי דקשרו רבנן צין שניער בתחלה וצין שלא ניער בתחלה שאלא רואה הוא דקשרו ומשום דמין צמינו צטיל ועד שתתן דקמני אחתיכה קאי והכי מני רבי למיתני נראין דברי חכמים בשניער והא רבנן נמי אסרי לה לחתיכה דאית להו גורה שמא לא ניער יפה ורבי מדמלי טעמא דהיתר בשניער מכלל דשרי אף בקמייתא משום דלא צלעה ואין נראין לו זה לא דברי רבי יהודה האוסר צבולן ולא דברי חכמים המתירין באחרות ואוסרין מיהא צראשונה ואם צא רבי להשמיענו דמין צמינו לא צטיל ועוד דלא חיישינן לשמא לא ניער יפה הכי אציעי ליה למיתני נראין דברי רבי יהודה שאוסר צבולן בשלא ניער בתחלה אלא ניער צקוף דכיון שקבלה הטעם ונאסרה אוסרת חזרותיה ככל שהוא דמין צמינו לא צטיל ואין נראין דברי כשניער דאיהו מושם לשמא לא ניער יפה ואוסרת כולן דכיון דניער לא חיישינן להכי ואף הראשונה מותרת ומדקאמר נראין דברי חכמים מכלל דרבנן בקמייתא נמי שרו ועד שתתן אטיפה קאי וקסברי אפשר לסוחטו מותר ולא נעשית החתיכה נבלה: **והו לא מירי.** אין לשנות את הסוגיא. והשתא דקס ליה רבי צשיטמיה דר' יהודה דאפשר לסוחטו אסור ורבי יוחנן ורבי חנינא נמי כוותיה סברי [קמ.] אט"ג דאיפלגו עלייהו שמואל ור"ל [שם] הא אמריין שמואל צאיסורי צמקוס רב ליתא^א וכן לגבי רבי יוחנן ליתא^ב וכרבי יהודה צין צשיטמיה חלב שפלט על החתיכה ולא ניער ויש זה כדליתן טעם צאותה חתיכה וצין צחלב דצבוק צחתיכה צשר ויש צו ליתן טעם זה ואפילו אין צו כוית דהוי חלי שיעור אסור מן התורה והחתיכה עצמה נעשית נבלה ואין מועילין שאר החתיכות לצטלה דכולן נאסרות ואפילו הן אלק דצהא נמי קיימא לן כרבי יהודה דמין צמינו לא צטיל דהא קס ליה רבי צשיטמיה ורבי שמואל נמי צשיטמיה קיימי דרב ושמואל דאמרי תרווייהו [ע"ז עג:] כל איסורין צצתורה צמינו צמשהו ומניא כומייהו צצמקסת עבודה זרה (שם) ואט"ג דאיפלגו עלייהו רבי יוחנן ור"ל התם ומניא נמי כוותיהו שמעינן לאציי ורצא דצתראי הוו דקמו כרצ ושמואל דאימרת חלא לגו חמרא כו' צצמקסת עבודה זרה (דף סו.) וצפסחים (דף ג.) נמי פסק רצא הלכתא כרצ דמין צמינו צמשהו דאמר רצא הלכתא חמץ צזמנו צין צמינו צין שלא צמינו צמשהו ומפרשיין טעמא צמינו צמשהו רב לטעמיה דאמר כל איסורין צצתורה צמינו צמשהו וצשלא צמינו גזר רב צחמץ אטו מין משום דלא צדילי אינשי מנייה והמו לולולוי ציה שמע מינה צצתרוייהו הלכה כר' יהודה צין צאפשר לצסוחטו אסור וכולה נעשית צבלה צין צמינו צמינו לא צטיל אבל אם יש צרוצט לצדו יותר מששים ככל החתיכה שקבלה את הטעם הרוצט מצטלה ומשליכה וכולן מותרות דצהא אפי' רבי יהודה מודי דכל מין ומינו ודבר אחר סלק את מינו כמי שאינו ושאינו מינו רבה עליו ומצטלו. ואית ספרים דמתניא צהו איפכא אמר רבי נראין דברי רבי יהודה בשניער וכסה כו' ולא אפשר לאוקמא דל"כ כולהו מודו צצקמייתא דאיסרה דכיון דמוקי פלוגתייהו נמי צשלא ניער כלל א"כ על כרחך לרבנן נמי קמייתא אסורה דהא צלע ולא פלט ואין כאן ממלוות אלא באחיות ולא איירי צאפשר לצסוחטו מירי הילכך לא גרסינן לה: **מתני'** **לא קרעו אינו עובר.** על אכילתו ללקות ולא על צשולו דלאו חלב מקרי. וצגמרא [ע"ז] מפרש אי איכא מיהא איסורא דרבנן או לא: **הלז קורעו ומוציא את דמו לא קרעו אינו עובר עליו.** להיות ככרת וצמס' כרימות (דף כג.) מוקים לה בלז עוף שאין צדמו כוית אבל צצהמה חייב כרת אם לא קרעו לאחר צשולו אבל צשרו אינו נאסר שהלז חלק הוא ואינו צולע והכי נמי אמריין צפסחים (דף עד:) שאני לז דשעי: **גמ'** אבמר